

REVISTA SPECIALIZĂRII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ - BAIJA MARE

STYDIA UNIVERSITATIS
SEPTENTRIONIS -
THEOLOGIA ORTHODOXA

Anul IV, Nr: 1, ianuarie-iunie / 2012

**STUDIA UNIVERSITATIS
SEPTENTRIONIS
- THEOLOGIA ORTHODOXA -**

*PUBLICAȚIE OFICIALĂ A DEPARTAMENTULUI
DE ȘTIINȚE SOCIO-UMANE – TEOLOGIE –
ARTE*

SUB REDACȚIA CENTRULUI DE CERCETARE
TEOLOGICĂ
AL SPECIALIZĂRII DE

TEOLOGIE ORTODOXĂ ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

1

Anul IV, Nr. 1, ianuarie-iunie / 2012

BAIA MARE
ISSN 2066-303X

**UNIVERSITATEA TEHNICĂ CLUJ-NAPOCA
CENTRUL UNIVERSITAR NORD din BAI A MARE
FACULTATEA DE LITERE
DEPARTAMENTUL DE
ȘTIINȚE SOCIO-UMANE – TEOLOGIE – ARTE
SPECIALIZAREA: TEOLOGIE ORTODOXĂ
ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ**

**Asociația
SOCIETATEA DE STUDII TEOLOGICE ORTODOXE
DIN ROMÂNIA (SSTOR)**

**STUDIA UNIVERSITATIS
SEPTENTRIONIS
- THEOLOGIA ORTHODOXA -**

**Anul IV • Nr. 1
BAIA MARE 2012**

Tiparul executat la
S.C. Maestro Tip SRL
Tel: 0742.050877; Adresă web: www.maestrotip.ro

COLEGIUL EDITORIAL / ADVISORY BOARD

PREȘEDINTE / CHAIR

Dr.h.c. Î.P.S. **JUSTINIAN CHIRA**,
Arhiepiscopul Maramureșului și Sătmărilor

VICEPREȘEDINTE / VICE-CHAIRS

P.S. **JUSTIN HODEA SIGHETEANUL**,
Arhiepiscopul vicar al Episcopiei Ortodoxe a Maramureșului și Sătmărilor

MEMBRI / MEMBERS

Acad. Prof. Dr. **Alexandru SURDU**, Academician, președinte al secției de Filosofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie a Academiei Române (București, ROMÂNIA), Pr. Prof. Dr. **John Antony Mc GUCKIN**, Universitatea Columbia (New York, SUA), Pr. Prof. Dr. **Theodor DAMIAN**, Președintele Institutului Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă (New York, SUA), Pr. Prof. Dr. **Ioan CHIRILĂ** (Cluj Napoca, ROMÂNIA), Pr. Prof. Dr. **Adelbert DENAUX** (Tilburg, OLANDA), Prof. Dr. **Petre DUNCA** (Baia Mare, ROMÂNIA), Prof. Dr. **Jean-Claude LARCHET** (Strasbourg, FRANȚA), Pr. Prof. Dr. **John BRECK** (Saint Serge, Paris, FRANȚA), Pr. Prof. Dr. **Valer BEL** (Cluj Napoca, ROMÂNIA), Prof. Dr. **Demetrios J. CONSTANTELOS** (Thesalonic GRECIA), Prof. Dr. **Georgeta CORNIȚĂ** (Baia Mare, ROMÂNIA), Prof. Dr. **Adolf-Martin RITTER** (Heidelberg, GERMANIA), Prof. Dr. Ing. **Dan Călin PETER** (Baia Mare, ROMÂNIA), Prof. Dr. **George ALEXE** (Detroit, SUA).

COMITETUL DE REDACȚIE / EDITORIAL BOARD:

Redactor-șef / Editor in Chief

Pr. Conf. Dr. **ADRIAN GHEORGHE PAUL**

Redactori / Editors

Pr. Conf. Dr. **Ștefan POMIAN**, (*sistematice*), Pr. Conf. Dr. Mircea MANU, Asist. Drd. **Eusebiu BORCA** (*biblice*), Pr. Lect. Dr. **Dorinel DANI**, Pr. Dr. **Cristian ȘTEFAN** (*istorice*), Pr. Lect. Dr. **Teofil STAN**, Asist. Dr. **Valerian MARIAN**, (*practice*), Pr. Lect. Dr. **Marius NECHITA**, Lect. Dr. **Ioan TOHĂȚAN** (*asistență socială*), Conf. Dr. **Ștefan VIȘOVAN**, Lect. Dr. **Mircea FARCAȘ** (*limbă și literatură română*), Prof. Dr. **Nicolae SUCIU** (*arte plastice*), Conf. Dr. **Florian ROATIȘ**, Conf. Dr. **Daniela DUNCA** (*filosofie*).

Secretar de redacție / Asistent Editor

Pr. Lect. Dr. **VASILE BORCA**

Trad. rezumatelor în limba engleză: **Minodora BARBUL**, **Ligia TOMOIAGĂ**, **Adrian OȚOIU**.

2012 UNIVERSITATEA TEHNICĂ CLUJ-NAPOCA CENTRUL UNIVERSITAR NORD din BAI A MARE

Toate drepturile rezervate editurii și comitetului de redacție al Departamentului de Științe Socio-umane – Teologie – Arte și al specializării de Teologie Ortodoxă și Asistență Socială

Editura Centrului Universitar Nord din Baia Mare este acreditată de C.N.C.S.I.S. -cod 22
(Consiliul Național al Cercetării Științifice
din Învățământul Superior)

Pagina web a CNCSIS: www.cncsis.ro

Toate drepturile rezervate. Tipărit în România. Nici o parte din această lucrare nu poate fi reprodusă sub nici o formă, prin nici un mijloc mecanic sau electronic, sau stocată într-o bază de date fără acordul prealabil, în scris, al editurii, al redactorului șef și al comitetului de redacție.

All rights reserved. Printed in Romania. No parts of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the Editurs, Executive Editor and Redactions comitets.

Coperta: Claudiu POP, Adrian Gh. PAUL

Corectura: Ștefan VIȘOVAN, Mircea FARCAȘ

Tehnoredactare: Adrian Gh. PAUL

Culegere text: Adrian Gh. PAUL, Valerian MARIAN

Director editură: Mircea FARCAȘ

Consilier editorial: Constantin CORNIȚĂ

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Specializarea de Teologie Ortodoxă și Asistență Socială

a Departamentului de Științe Socio-umane – Teologie – Arte
din cadrul Universității Tehnice Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord din Baia
Mare.

și

Asociația „Societatea de Studii Teologice Ortodoxe din România” (SSTOR)

BAIA MARE, Str. Valea Roșie, Nr. 2

Cod IBAN: RO56CECEMM0130RON0437766, CEC BANK Baia Mare

Adresa / Editorial Office:

Str. CRIȘAN, Nr. 5-7, 4800 Baia Mare, Jud. Maramureș.

Pagina web a Specializării: <http://tas.ubm.ro>

Tel: **004.(0)262.276305; 0742.516530;**

E-mail: pr.adrianpaul@gmail.com; adi_paulbm@yahoo.com

**STUDIA
UNIVERSITATIS SEPTENTRIONIS
– THEOLOGIA ORTHODOXA –
Anul IV, Nr. 1, ianuarie-iunie 2012**

EDITORIAL OFFICE: Crisan no. 5-7, Baia Mare ☎ Phone: 004.(0)262.276305.

C U P R I N S

I. EDITORIAL

- Dragostea de Sfânta Euharistie înseamnă dragostea de Dumnezeu și de a Sa Împărăție*, interviu cu Părintele Profesor Ilie Moldovan (In memoriam) ..... p. 7

II. TEOLOGIE ISTORICĂ

1. Pr. drd. Ion Alexandru MIZGAN, *Relațiile dintre bizantini și apuseni în zorii cruciadei a patra*..... p. 15
2. Prof. dr. Nuțu ROȘCA, *Exarhul patriarhal Pahomie de la mănăstirea Peri* ..... p. 31

III. TEOLOGIE BIBLICĂ

1. Pr. Lect. univ. dr. Vasile BORCA, *Sfântul Ilie sau dimensiunea maximă a profetismului* ..... p. 45
2. Diac. Dr. Ginel Aurelian IVAN, *Moise –profetul care a grăit cu Dumnezeu față către față* ..... p. 79
3. Asist. univ. drd. Eusebiu BORCA, *Incursiune în anghelologia biblică și patristică* ..... p. 103

IV. TEOLOGIE SISTEMATICĂ

1. Pr. Prof. univ. dr. John Anthony McGUCKIN, *The candid Tale of a Pilgrim to his spiritual Father* ..... p. 135
2. Pr. Conf. univ. dr. Adrian Gh. PAUL, *Sfântul Ioan Gură de Aur –predicator prin excelență al iubirii creștine* ..... p. 169
3. Mastr. Marius BUDEA, *Contribuția teologică a lui Leonțiu de Bizanț privind conceptul enipostasei în terminologia soteriologică postcalcedoniană*..... p. 197

V. ASISTENȚĂ SOCIALĂ

1. **Lect. univ. dr. Ioan Șt. TOHĂȚAN**, *Normativitatea și răspunderea penală a minorilor din perspectivă sociologică* ..... p. 225
2. **Pr. Lect. univ. dr. Marius NECHITA**, *Recrutarea personalului în asistența socială* ..... p. 245

LISTA AUTORILOR ..... p. 275

**STUDIA
UNIVERSITATIS SEPTENTRIONIS
– THEOLOGIA ORTHODOXA –
Anul IV, Nr. 1, ianuarie-iunie 2011**

EDITORIAL OFFICE: Crisan no. 5-7, Baia Mare ☒ Phone: 004.(0)262.276305.

CONTENTS

I. EDITORIAL

- Love of Saint Eucharistic signifies the Love of God
and of its Kingdom*, interview with Father Professor Ilie Moldovan
(*In memoriam*) ..... p. 7

II. HISTORICAL THEOLOGY

1. **Pr. drd. Ion Alexandru MIZGAN**, *Relations between Byzantines
And Westerns in the dawn of the 4th crusade* ..... p. 15
2. **Prof. dr. Nuțu ROȘCA**, *The Patriarchal Exarch Pahomie
of Peri Monastery* ..... p. 31

III. BIBLICAL THEOLOGY

1. **Pr. Lect. univ. dr. Vasile BORCA**, *Saint Elia's and
maximus dimension of the Prophetismos*..... p. 45
2. **Diac. dr. Ginel Aurelian IVAN**, *Moses – the prophet that
Spoke with God face to face* ..... p. 79
3. **Asist. univ. drd. Eusebiu BORCA**, *Incursion in the biblical
and patristic Archeology*..... p. 103

IV. SYSTEMATIC THEOLOGY

1. **Pr. Prof. univ. dr. John Anthony McGUCKIN**, *The candid Tale
of a Pilgrim to his spiritual Father* ..... p. 135
2. **Pr. Conf. univ. dr. Adrian Gh. PAUL**, *Saint John Golden Mouth
–preacher by excellence of Christian Love* ..... p. 169
3. **Mastr. Marius BUDEA**, *Theological Contribution of Leontiu of
Byzantium concerning the concept of postcalcedonian
soteriologic terminology* ..... p. 197

V. SOCIAL WELFARE

1. **Lect. univ. dr. Ioan Șt. TOHĂȚAN**, *Normativity and Minors
Criminal Liability from sociological perspective* ..... p. 225
2. **Pr. Lect. univ. dr. Marius NECHITA**, *Staff recruitment in social
welfare* ..... p. 245

LIST OF AUTHORS ..... p. 275